

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Duplici Officio. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

- 5 *Ad Matutinum regulariter dicuntur tres Nocturni, cum novem Psalmis, & totidem Lectionibus, hoc est, in unoquoque Nocturno tres Psalmi, & tres Lectiones, praterquam in Paschate Resurrectionis, & Pentecostes cum duobus sequentibus diebus, in quibus dicitur unum tantum Nocturnum cum tribus Psalmis, & totidem Lectionibus, ut ibidem ponitur.*
- 6 *Preces ad Primam, & Completorium, & Suffragia de S. Maria, Apostolis, & Pace ad Vesperas, & Laudes, non dicuntur in Officio Duplici, ut etiam in propriis eorum Rubricis dicitur.*
- 7 *Quomodo sit ordinandum Officium Duplex in Vesperis, Matutino, & ceteris Horis: similiter & de Antiphonis, Responsoriis, Versibus, Capitulis, & aliis in eo dicendis, habentur inferius de singulis propria Rubrica.*

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. II. De Duplici Officio.

I. Gavant. pag. 16. col. 2. num. 2. -- *Significat, Antiphonas in Officio duplicari &c.* Joannes Fronto in Kalendario nongentis annis antiquiore à se evulgato §. XI. adstruit, quod antiquitus Sancti, qui in Kalendario locum habebant, alii Festo simplici, alii duplici colebantur, & opinatur, hanc fuisse primam dierum Festorum divisionem, quam ex suo Kalendario sic definit -- Cum unica Missa, & unicum Officium notatur, Festum dicebatur simplex, sed cum duplex Officium, & duplex Missa, vel etiam plures, dicebatur Festum duplex, cui sententiæ adstipulatur etiam Grancolas lib. 1. cap. 44. *Comment. historic. in Breviar. Roman.* sed Guyetus lib. 2. *sect. 3. c. 9. qu. 2.* acerrimè refellit latidati Frontonis sententiam, ex quo septies dumtaxat in dicto Kalendario reperitur, ut duplex sic Officium, ac Missa præscribatur, unde septem dumtaxat fuissent tunc Festa duplicia, quæ recenset idem Guyetus, nec ea quidem Sanctorum majorum, qui aliis dignitate, seu celebritate præstant, ut facile apparebit Festa illa cum aliis comparanti. Immo addit Guyetus, quod in eodem Kalendario Frontoniano juxta dictam opinionem nec duplicia fuissent Natale Domini, Natale Sancti Stephani, Natale S. Johannis &c. Id

quod tamen nemo sibi persuadere poterit; vel enim nota illa fuit majoris, seu excellentioris celebritatis, vel non; si fuit, iniquum planè est, eam minoribus Festis tribui, & majoribus denegari; si non, quomodo ex tali nota potest erui origo ejus instituti, quod perpetua traditione usui fuit in Ecclesia Romana ad indicandam majorem certorum Festorum præ aliis celebritatem? Hæc Guyetus loco citato subnectens vocem hanc duplex, cujus vis, & origo nunc quaeritur, non numerantis, sed extollentis esse, ad exprimendam videlicet digniorem Officii qualitatem; At juxta Frontonis mentem hoc tantum indicabat, duo una die fieri Officia, alterum de uno Sancto, alterum de alio eadem die occurrente, seu ut conjiciendo pergît dicere, alterum de Feria, vel de Festo Martyris, alterum de Festo Confessoris: quod utrumque Officium vitandæ prolixitatis gratia, primo omisso, aut sola commemoratione transacto, in unum deinceps coaluisse asseruit; illud brevius, aut pauciora completens, quippè quod præter Antiphonas nihil conduplicatum haberet; alia etiam addit Joannes Fronto, quæ tamen confutantur à Guyeto, adstruente, modum ratiocinandi Frontonis esse prorsus alienum à vera, & germana

mana distinctionis Officiorum ratione, Officia enim quo digniora sunt, eo magis per se sola fiunt, ut patet in eo, quod duplicia primæ Classis ea sint, quæ omnem omnino commemorationem excludunt; secundæ Classis, quæ admittunt in laudibus, & Missis privatis tantum; Reliqua verò duplicia per annum præ semiduplicibus, & simplicibus, commemorationes, seu suffragia communia abiciunt; Fronto verò è contra duplicia, adeoque digniora censet Officia, quæ ex pluribus, vel copulatione, vel etiam mixtione coalescunt; audiendus igitur est melior Frontone non conjector, sed assertor Durandus, qui lib. 7. cap. 1. num. 31. ait: *dicuntur quædam duplicia in quibusdam Eccl. suis pro eo, quod Responsoria tam majora, quam brevia, & Versus à duobus cantantur, & omnia incipienda, à duobus incipiuntur, & quia Antiphona in Matutinis, & Vesperis duplicantur, dicuntur enim Completes* (hoc est integrè) *ante Psalmum, & post.* Durando consonat Glossa in Cap. *Gloriosus de Reliq. & Venerat. Sanct.* & sapientissimus noster Gavantus supra, recentior illo quidem, sed cui primas in investiganda hujusmodi origine, ut ait Guyetus, & merito quidem, nemo negaverit. Ritum autem duplicandi Antiphonas antiquum esse ostendit etiam loco citato idem Guyetus, qui postea hoc unum addit, duplicis rationem (si pro numero vox illa accipiatur, uti Fronto eam accipit) rectius deduci, ex quo duplex duas olim, ut & hodie haberet Vesperas, pridie videlicet, & ipso die Festi: Simplex verò unas dumtaxat, nempe primas, quod ex Officiorum diversitate procedit, quæ ad majoris sollemnitatis indicium sic inducta fuit; unde in Breviario proprio Ecclesiæ Sancti Martini Turonensis cum nulla habeantur Festa semiduplicia, quæ simplicia sunt novem Lectionum, æquè carent secundis Vesperis, ac simplicia trium Lectionum. Etiam in Breviario Quignoniano, in quo semiduplicibus expunctis, sola duplicia, & simplicia Officia habentur; hæc inter se hoc discrimen

habent, quòd illa duas Vesperas, ista verò unas dumtaxat, sed ipso die habeant; verum cum suppressum fuerit à Pio V. tale Breviarium, ipsumque contra antiquissimum, ac receptum ubique morem, secundas Vesperas, demptis primis, Festis simplicibus tribuat, nullius debet esse auctoritatis.

II. Gavant. pag. 17. col. 1. num. 5. -- *Hæc igitur Festa num. 22. &c.*) Nunc addenda sunt alia duo duplicia secundæ Classis, nimirum Festum Sanctissimi Nominis JESU, & Festum Immaculatae Conceptionis Beatissimæ Virginis Mariæ, de quibus iterum sermonem habebimus infra in proprio Sanctorum.

III. Gavantus pag. 17. col. 1. n. 6. -- *Conceptio Beatae Mariae &c.*) Hoc Festum, ut mox innuimus, non est in classe Duplicium majorum, sed elevatum fuit ad Festa secundæ Classis cum Octava ab Innocentio PP. XII. die 15. Maji 1693. Duplicibus autem majoribus addi nunc debent etiam Festum Dolorum B. M. V. Festum SS. Nominis ejusdem B. V. M. Festum B. Mariæ de Monte Carmelo. Festum B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, & denique Festum Sanctissimi Rosarii B. V. M. quapropter dempto ab hac Classe Festo Conceptionis B. M. & additis præfatis quinque aliis Festis, Duplicia majora in universali Ecclesiâ, sunt n. 17. Nam Octava Epiphaniæ, Paschatis, Ascensionis, Corporis Christi, aliorumque Domini Festorum non sunt revera duplicia majora, sed in concurrentia sunt ad instar duplicium majorum.

IV. Gav. pag. 17. col. 1. n. 7. -- *Sunt autem illa n. 31. hæc verò sunt n. 9.*) Duplicia minora, quæ nunc habentur in Breviario, cum multa post Gavantum addita fuerint, de quibus agemus in proprio Sanctorum, excedunt præfatum num. 31. Octava verò, quæ sunt duplicia minora, nec privilegiata, nunc sunt num. 10. quia addenda est octava Conceptionis B. M. Ergo duplicia omnia minora

za, quæ in Breviario celebrantur, excedunt num. 86. demptis diebus octavarum Epiphaniae, Paschatis, Ascensionis, & Corporis Christi, quæ licet sint duplicia minorâ, in concurrentia tamen, ut diximus, sunt ad instar duplicium majorum.

V. Gavantus pag. 17. col. 1. n. 10. -- *De Sancto, cujus insignis habetur Reliquia &c.* Videantur ea, quæ à nobis dicta sunt *sect. I. ca. V. tit. 2. n. IV.* ubi Decreta omnia adduximus spectantia ad presentem materiam de Indulto recitandi Divinum Officium ratione Reliquiæ insignis alicujus Sancti.

VI. Suprà innuimus cum Gavanto, Festorum Duplicium alia esse *primâ Classis*, alia *secundâ Classis*, & alia *per Annum*, sive *majora*, sive *minora*; verum tamen est, quod Duplicia majora primo, & per se dicuntur quæcunque Festa *primæ, & secundæ Classis*; nam in *Rubrica de Translatione Festorum n. 2.* dicitur expresse: *si in die Octava occurrat aliquod Festum Duplex ex majoribus supra in Rubrica de Commemorationibus enumeratis &c.* Ex quibus verbis Rubricæ liquet, omnia Festa ibi enumerata majora appellari. Quæ verò postea *majora per annum* dicuntur, minimè censenda sunt ejusdem ordinis cum illis, sed alterius inferioris, adeoque haud absolute majora, sed respectivè ad alia *per annum* illis *minora*. De his duplicibus per annum majoribus, & minoribus, quæritur à

Rubricistis, an inter se differant specie; & pari discrimine, atque Duplicia primæ Classis à Duplicibus secundæ Classis, adeoque duo illa duobus istis addita, quatuor universim duplicium genera conficiant? Affirmat noster Gavantus *hic n. 3.* nullam tamen proferendo intrinsecam rationem, nisi quod in recognitione Clementis VIII. ad calcem Rubricarum post Duplicia primæ, & secundæ Classis enumerentur distincta serie duplicia majora per annum, aliis minoribus præferenda: Guyetus tamen *loc. cit. quest. 4.* ferriam illam majoris quidem facilitatis gratia additam fuisse, non diffitetur, at diversum Duplicium genus, seu Classem à Duplicibus minoribus per annum distinctam constituere, absolute negat, & conatur nonnullis rationibus id ostendere, quas apud ipsum legi poterunt: sed mihi videtur quæstio de puro nomine inutilis, cum semper certum sit, aliquod discrimen intervenire inter præfata Duplicia majora, & minorâ per Annum, & hoc sufficit ad constituendam aliquam speciem diversam; & equidem concludit Guyetus, se nolle suis rationibus ferriam illam Duplicium majorum per Annum in calcem Rubricarum appositam damnare. Est enim ea perutilis ad hoc, ut sub oculis habeantur Festa illa, quæ in concursu præferenda sunt.

De Officio Semiduplici. II.

RUBRICA.

- 1 **O**fficium sit Semiduplex diebus Dominicis (excepta Dominica in Albis, in qua sit Duplex) & diebus infra Octavas: item in Festis, quibus in Calendario ponitur hac vox Semiduplex, & in Festis propriis quorundam locorum, seu Congregationum, quæ sollempniùs apud illas, quàm simplicia, consueverunt celebrari.
- 2 De Festo Semiduplici sit eo die, quo cadit, nisi contingat transferri, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.
- 3 Habet totum Officium integrum sicut Duplex, sed non duplicantur Antiphona.
- 4 Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni, præterquam infra Octavas Pasche & Pentecostes, in quibus dicitur unum Nocturnum cum tribus Psalmis, & totidem Lectio-
ni.